

Leagănă-te, vârf de brad Cântece de demult (II)

LEAGĂNĂ-TE, VÂRF DE BRAD

CÂNTECE DE DEMULT (II)

Voce: **Raluca Radu**
Bogdan Simion

Aranjament instrumental (1), București:

Bogdan Simion (coord.) – cobză, Ghiță Coadă – contrabas;
Gabriel Crivăț – nai; Leonard Iordache – țambal mare; Cornel
Neacșu – acordeon; Ștefan Milutinovici – caval și fluier; Nelu
Răducanu – țambal mic.

CD-ROM 3 – nr. 1-18

CD-ROM 4 – nr. 1-15

Aranjament instrumental (2), Huși:

Valerică Petraru (coord.) – vioară, Damian Arhire – contrabas,
Mihai Alexandru – țambal, Gică Leon – braci, Gheorghită Noia –
cobză.

CD-ROM 4 – nr. 16, 17.

**FONOTECA ARHIVEI DE FOLCLOR
„VASILE ADĂSCĂLIȚEI”**

LEAGĂNĂ-TE, VÂRF DE BRAD

CÂNTECE DE DEMULT (II)

Text & antologie: Lucian-Valeriu Lefter

2021

Consiliul Județean Vaslui
Centrul Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui
Manager: Lucian Onciu

Editor: Lucian-Valeriu Lefter
Grafică: Anca Isabela Iacob
Coperta: Ilustrație după Virgil Caraivan, *La Șezătoare. Povești și snoave*,
București, 1927.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Leagănă-te, vârf de brad. Cântece de demult (II) / text & antolog.:
Lucian-Valeriu Lefter. – 2021
ISBN: 978-606-93374-5-5

I. Lefter, Lucian-Valeriu (text; antolog.)

Narațiunea fantastică reprezintă chintesența culturii populare, unde lumea se derulează într-un peisaj pastoral, în discordanță cu viața agrară a celor mai mulți dintre țărani, fapt explicabil prin dorința periodică de ieșire a acestora din traviulul cotidian al pământului, de care depindea însăși viața lor. Ne aflăm astfel în sfera ritualică a ludicului, jocul fiind o ieșire din viața „obișnuită” în spațiu și timp¹, prin trecerea din timpul obișnuit în cel simbolic. Iar în acest cadru, „fantazia oamenilor simpli alterează faptele, adăugând fel de fel de incidente închipuite de

¹ Johan Huizinga, *Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii*. Traducere din olandeză de H.R. Radian, Prefață și notă bibliografică de Gabriel Liiceanu, București, 2007, pp. 48-50.

ei”² – arăta Ovid Densușianu, în 1910 –, astfel încât „imaginația populară nu rămâne niciodată inactivă: ea se amestecă mereu în realitatea de fiecare zi și încetul cu încetul ajunge să schimbe faptele cele mai bine cunoscute, cele mai apropiate de noi”³.

Având menirea de a „ritma existența comunității”, cele mai multe manifestări folclorice se definesc printr-o „dialectică a contrariilor”, – preciza Vasile Tudor Crețu, în 1980 –, pentru că acțiunile folclorice se „fundamentează întotdeauna pe «dialogul» fecund dintre grav și zâmbet, dintre sacru și profan, dintre sărbătoresc și cotidian”⁴. În acest context, definit ca arhetip al tinereții, jocul de la hora satului avea drept actanți doar pe tinerii necăsătoriți, pentru că acest dans „echivala un rit de trecere dintr-o stare într-alta, din vârsta pubertății în cea a

² Ovid Densușianu, *Folclorul. Cum trebuie înțeles*, în idem, *Flori alese din cântecele poporului. Vieța păstorească în poezia noastră populară*. Ediție îngrijită și prefată de Marin Bucur, București, 1966, p. 50.

³ *Ibidem*, p. 52.

⁴ Vasile Tudor Crețu, *Ethosul folcloric – sistem deschis. Existența ca întemeiere*. Ediția a II-a revizuită, Prefată de Otilia Hedeșan, Timișoara, 2014, p. 97.

adolescenței”⁵, desfășurat numai într-un loc anume și numai la sărbători, de obicei la răscruce de drumuri, aproape de fântâni sau izvoare.

Și pragul final al vieții se află între manifestările ludice, pentru că jocurile de priveghi îndeplinesc „funcția de modelare a situațiilor aberante și de eliminare a efectelor morții prin prefigurarea simbolică a perpetuării vieții”⁶. Acum, erau retrăite simbolic prin joc episoade „deconectante” din viața omului: vânzarea peștelui, scoaterea cioatelor, fântâna, aprinderea paielor, moara, inelușul ș.a., alături de apariția personajelor mascate care întruchipează animale cu rol magic în riturile trecere: calul, ursul, lupul, capra etc. Aceștia se alătură bocetele și cântecele ceremoniale de priveghi, precum *Mereoarele*, *Pe dealul lui Dorohoi*, *Bradul*, *Zorile* sau *Cântecul cel mare*, cântate la înmormântare atât în Transilvania⁷ sau în Maramureș⁸, cât și în Muntenia sau în Moldova⁹.

⁵ *Ibidem*, p. 101.

⁶ *Ibidem*, pp. 97-98.

⁷ Ovid Densușianu, *Flori alese din cântecele poporului*, pp. 161-163.

Cele mai multe dintre vechile cântece sunt mărturii ale unei vieți aspre, invocând dorul, jalea, înstrăinarea sau norocul¹⁰, desfășurându-se într-o atmosferă pastorală, al cărei laitmotiv este motivul *Ciobanului care și-a pierdut oile*. Înțelesul acestei doine aparține sferei rituale unde păstoritul era condiționat de respectarea purității ciobanului supus abstenenței sexuale, oprit de a participa la hora satului, deopotrivă cu interdicția femeii de a merge la stână, ceea ce ar explica omorul din varianta colind a *Mioriței* din Transilvania¹¹, iar „încălcarea condiției purității este cauza nemijlocit exprimată a pierderii oilor; somnul ciobanului

⁸ Petre Lenghel-Izanu, *Poezii și povești populare din Maramureș*. Ediție îngrijită de Octav Păun, București, 1986, pp. 123-125

⁹ Pentru mai multe detalii, v. *Mereoarele*, vol. 4 al fonotecii, 2019.

¹⁰ Unele dintre cântecele volumului de față, precum cel de jale (CD 3, nr. 16) și cel pentru nenoroc (CD 4, nr. 7) au variante similare în Maramureș (Vasile T. Doniga, *Folclor din Maramureș*. Cu o postfață de Mihai Pop, București, 1980, pp. 10 (nr. 19) și 8 (nr. 10).

¹¹ Gottfried Habenicht, *Povestea ciobanului care și-a pierdut oile. Geneză, evoluție, tipuri*, în „Revista de etnografie și folclor”, tom 13, nr. 3, 1968, p. 236.

este doar un element ajutător, la el făcând apel motivarea doar spre a materializa ideea cauzală”¹². În acest context, goliță însă de sens, trebuie așezată și colinda din Maramureș, *M-o trimis mama la capre*¹³, dar dacă avem în vedere varianta mult mai lungă a acestui cântec al ciobanului care și-a pierdut oile¹⁴, cele două cântece par a fi doar episoade dispartate ale aceluiași scenariu, cu variațiuni precum cântecul lui Costea¹⁵.

În spațiul românesc avem de-a face cu două zone ale cântecului liric: Transilvania și Moldova nordică versus Oltenia, Muntenia și Moldova sudică. Dacă în nord cântecele sunt mai scurte, inclusiv balada, colinda și bocetul, fiind interpretate de oricine, în grup, dar mai ales în intimitate, lirica fiind mai

¹² *Ibidem*, p. 238.

¹³ *Antologie de folclor din județul Maramureș*, vol. I, *Poezia*. Redactor responsabil: Ion Chiș Ster, Cuvânt înainte: Mihai Pop, Baia Mare, 1980, p. 102.

¹⁴ Al. I. Amzulescu, *Balada familială. Tipologie și corpus de texte poetice*, București, 1983, pp. 31-33 și 241-245.

¹⁵ *De-o negură de vreme*, vol. 6 al fonotecii, nr. 75; o variantă mai coerentă la: Al. I. Amzulescu, *Cântecul epic eroic. Tipologie și corpus de texte poetice*, București, 1981, pp. 154-155 și 658-662.

reflexivă, mai interiorizată și mai calmă, în sud cântecele sunt mai lungi, interpretate de lăutari, cu acompaniament instrumental, predominând dispoziția narativă și exuberantă, altfel spus, privitor la cele două zone, „una e mai dinamică, celalaltă mai statică”¹⁶. Pornind de la aceste considerente, s-a constatat mai demult, că maramureșenii „horesc” și cântecele lor se cheamă „hori”, cuvânt care etimologic și semantic se deosebește de o „horă”, dansul care până în vremea Primului Război Mondial nu se afla printre „jocurile maramureșene”, cum nu exista nici doina, termenul existând doar sub forma „daina” în refrenuri, cântecul fiind cunoscut sub numele de „hore lungă”¹⁷, într-un stil muzical foarte vechi.

În nordul Moldovei, în zona Rădăuților, într-un spațiu geografic care cuprinde Obcina Mică și Podișul Sucevei, partea superioară și mijlocie a cursului râului Suceava, între afluenții râului Moldova, la sud, și cei ai râului Siret, la est, potrivit cercetărilor publicate încă din 1973 s-a păstrat un stil muzical arhaic, cunoscut sub numele *Bătrâneasca*, în care melodiei doinite

¹⁶ Ovidiu Bârlea, *Folclorul românesc*, II, București, 1983, p. 262

¹⁷ Mihai Pop, *Prefață*, la Petre Lenghel-Izanu, *op. cit.*, p. XIV.

sau „tărăgădate” îi sunt asociate texte de doină, baladă, cântec de leagăn, cântec de nuntă, cântec de joc și bocet. Acesta ar fi un „stil melodic, asemănător ca principiu de creație makam-ului oriental”¹⁸, dar și cu „hora lungă” maramureșeană, despre care compozitorul Béla Bartók scria că este „improvizată liber, oarecum în maniera practicii muzicale a Orientului, cu deosebire a arabilor, pe principiul makam-ului, după care fiecare cântăreț poate – în cuprinsul unor hotare – să varieze după plac tema dată”¹⁹, așadar un stil muzical în care toate genurile melodice stau sub semnul improvizației²⁰. Cercetările folclorice au demonstrat, așadar²¹, existența în extremitatea nord-vestică a zonei Rădăuților a unui tip arhaic de doină, regăsit și în alte câteva

¹⁸ Florin Bucescu, Viorel Bârleanu, *Stilul muzical arhaic din ținutul Rădăuților. Studiu monografic*, Suceava, 2013, p. 20.

¹⁹ Tiberiu Alexandru, *Béla Bartók despre folclorul românesc*, apud *Stilul muzical arhaic din ținutul Rădăuților*, p. 20.

²⁰ *Stilul muzical arhaic din ținutul Rădăuților*, p. 14.

²¹ *Ibidem*, p. 90, v. Florin Bucescu, Silvia Ciubotaru, Viorel Bârleanu, „Bătrâneasca”. *Doine, bocete, cântece și jocuri din ținutul Rădăuților. Cercetare monografică*, Caietele Arhivei de Folclor, I, Iași, 1979.

zone: Oaș, Maramureș, Oltenia de nord²², existând înrudiri structurale și stilistice între Bătrânească, Cântecul lung gorjean și Horea lungă maramureșană.

Doina ciobanului conține esența *Mioriței*, iar în Moldova s-a dezvoltat un subtip, *Măi soldate vânător* sau *Măi soldate roșior*, care evocă „moartea soldatului căzut în bătălie, situația personajelor fiind similară”²³, urmat ca frecvență tocmai de acest cântec al *Ciobanului care și-a pierdut oile*, care circulă atât vocal, cât și instrumental, fără text, cu variante reprezentative în zonele Bacău și Galați²⁴. Motivele epice au fost liricizate, precum în cântecul *Ciobănașului*: „Și iar verde merișor,/ Măi soldat din roșiori,/ Und’ ți-a fost soarta să mori?”, publicat în 1915²⁵,

²² *Stilul muzical arhaic din ținutul Rădăușilor*, p. 87 și notele 58-60, trimiteri bibliografice: Béla Bartók, Mariana Kahane, Eugenia Cernea.

²³ Lucia Berdan, *Balade din Moldova. Cercetare monografică*. Cu un capitol de etnomuzicologie de Viorel Bârleanu și Florin Bucescu, Caietele Arhivei de Folclor VI, Iași, 1986, p. XXIII.

²⁴ *Ibidem*, p. XXIV.

²⁵ Cules de Șt. Manole din Vâlsănești-Argeș, în „Ion Creangă”. Revistă de limbă, literatură și artă populară, VIII, nr. 3, 1915, p. 86 (nr. 1871).

considerată prototip al vieții păstorești²⁶, având în vedere însă și varianta din 1911: „Foaie verde de trei flori,/ ciobănaș de la miori/ und’ ‘i-a fost soarta să mori?’”²⁷. Și pentru că moartea nefirească tulbură bunul mers al lumii, prin „simbolul reintegrării în spațiul «vieții» mitice sau a altui nivel cosmic, comunitatea tradițională reface logic o armonie amenințată conjunctural”, încât în cazul ciobanului și al soldatului, „ritualul înmormântării este săvârșit în context cosmic, prin intervenția discretă a muntelui”, care a renunțat la starea de simbol al statorniceii și se surpă și oferă „adăpost etern victimei”, astfel că natura „readuce ordine în lume și istorie”²⁸.

Și în acest caz, al cântecelor de cătanie și război, „poezia populară e cunoscută sau e și culeasă din propria ei circulație orală colectivă, în timp ce, într-o oarecare măsură, această lirică ostășească postbelică e cunoscută direct sau indirect chiar de la autorii ei fie pe cale orală, fie pe calea manuscriselor acestor autori”, creație care deși nu este anonimă, „ca și cea cultă, orice

²⁶ Tache Papahagi, *Poezia lirică populară*, București, 1967, p. 159

²⁷ *Ibidem*, p. 213.

²⁸ Vasile Tudor Crețu, *op. cit.*, p. 118.

poezie populară, la originea ei, a avut un singur autor. Dacă acea poezie a devenit populară, aceasta nu se datorește faptului că autorul ei a rămas necunoscut, ci faptului că ea a fost însușită de colectivitate”, pentru că o poezie este populară „de vreme ce exprimă un sentiment ce poate fi al oricui”²⁹, așa cum va fi fost și în cazul cântecului de cătănie *Cântă cucu-n doi făgani*, interpretat în același stil arhaic în satele bucovinene³⁰, auzit în primăvara anului 1915³¹, și a altora similare.

Alături de cântecele de cătănie puteau fi auzite și baladele fantastice, precum cea a Șarpelui, atât la Suceava³², cât și în

²⁹ *Ibidem*, pp. 225-226.

³⁰ O variantă în *Stilul muzical arhaic din ținutul Rădăuților*, pp. 314-317 (nr. 85), înregistrat la Straja de Ion H. Ciubotaru, în 1977.

³¹ *Folclor din Suceava*, cules de George Muntean de la Varvara Muntean, București, 1959, p. 116; cântec interpretat de nevasta lui Leomnid Breabăn, în Vicovu de Jos.

³² *Ce strîgi, George-a Georgilor*, în *Stilul muzical arhaic din ținutul Rădăuților*, pp. 377-378 (nr. 115), înregistrat la Remezău, în 1969; o variantă extinsă, *George*, la Stelian Cârstean, *Folclor din Moldova de Sus*, în *Folclor din Moldova. Texte alese din colecții inedite*, București, 1969, p. 676-678, cules în Vicovu de Jos, în 1961: v și V. Adăscăliței, *Folclor din*

Oltenia³³ sau în Transilvania³⁴, circulând sub formă de colind în Maramureș³⁵. Voinicul, George sau Petre, este înghițit de șarpe în urma blestemului mamei sale din copilărie, când nu voise să sugă: „Suge, mamă, țâțele-/ sugă-mi-te șearpele./ Ori acum, ori altădată,/ blestemul să nu te treacă”. Copilul crește în același timp cu șarpele de sub talpa casei care auzise blestemul. Pleacă la vânătoare, șarpele fuge după el, îl prinde și-l înghite numai până la brâu din cauza armelor ce le purta³⁶. Atunci, cere ajutor fie unui voinic care trecea călare, fie surorii sau mamei, care de obicei refuză, iar George moare.

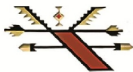
împrejurimile Sucevei, Suceava, 1972, p. 56; de asemenea, v. *Strigă Petrea Făt Frumos*, în „Șezătoarea”, XIII, 1913, pp. 215-216, cules de Mihai Lupescu din munții Sucevei. Pentru răspândirea motivului, v. Al. I. Amzulescu, *Cântecul epic eroic*, pp. 64-67 și 257-262.

³³ Mirea, în „Ion Creangă”, VIII, nr. 10, 1915, p. 283-284; publicat de T. Pamfile, cules din Gorj.

³⁴ *Petrea Voinicul*, în Ovid Densușianu, *op. cit.*, pp. 223-225.

³⁵ *Antologie de folclor din județul Maramureș*, pp.112-113.

³⁶ Tache Papahagi, *Mic dicționar folkloric. Spicuri folklorice și etnografice comparate*. Ediție îngrijită, note și prefață de Valeriu Rusu, București, 1979, p. 458.

Încercările de a jalona istoric acțiunea unei balade trebuie privite cu rezerve. Aceste cântece de obicei conservă aparent elemente specifice secolelor XVII-XVIII, precum cel al lui Corbea³⁷ sau Peneș, ori în cântece haiducești generice³⁸, și nu mai devreme³⁹, iar alte cântece bătrânești, precum cele ale lui

³⁷ Al. I. Amzulescu, *Cântecul epic eroic*, pp. 110-114, 486-494; v. și varianta culeasă de G. Coatucerna din Zebil-Tulcea („”, I, nr. 3, 1908, p. 79-80); pentru Peneș, v. variante culese de Petru Gh. Savin din Jorăști-Covurlui („Ion Creangă”, V, nr. 10, 1912, p. 296-297) și N.D. Tacu din Oltenești-Fălciu („Ion Creangă”, VIII, nr. 6, 1915, p. 178) și cea înregistrată de Larisa Agape, Ion Popa și Niculina Vicu în 1967, la Murgeni-Vaslui (*Asta-i hora din străbuni*, vol. 3 al fonoteciei, nr. 74)

³⁸ *Ibidem*, nr. 170 (cântec zis al lui Coroi, înregistrat la Tudora-Botoșani, în 1980); *Bate vântul vârfurile*, vol. 2 al fonoteciei, nr. 48 (înregistrat la Soveja-Vrancea, în 1968).

³⁹ De pildă, Anton Balotă, *Funcțiunea socială a cântecului bătrânesc. Balada de curte – un străvechi gen literar românesc*, apărut în 1969, republicat în idem, *Izvoarele baladei populare românești*. Ediție prefată și note de Petre Florea, București, 2005, p. 52-54 (cea mai cunoscută variantă, publicată la 1885 de G. Dem. Teodorescu, leagă pe Corbea de un Ștefan vodă, văzut aici drept Ștefan cel Mare).

Dragoș⁴⁰, Bahnă⁴¹ sau Darie⁴², aparțin secolului al XIX-lea, având la bază fapte reale și imaginare colportate de literatura epocii⁴³. Alte balade transmit amintirea vremurilor premoderne, a fetei răpite de turci (Ilincuța Șandruului⁴⁴), ori din cotidianul domestic (Ghiță Cătănuță⁴⁵, Chira-Chiralina sau Nevasta fugită, Nevasta

⁴⁰ Al. I. Amzulescu, *Cântecul epic eroic*, pp. 568-569; Lucia Berdan, *op. cit.*, nr. 41, p. 86 și varianta extinsă culeasă de Alex. M. Dumbravă din Cărapcești-Tutova („Ion Creangă”, IV, nr. 2, 1911, p. 50-51).

⁴¹ Al. I. Amzulescu, *Cântecul epic eroic*, pp. 567-568.

⁴² *Folclor din Suceava*, p. 40-46; *De-o negură de vreme*, vol. 6 al fonoteciei, nr. 93 (înregistrat la Marginea-Suceava, în 1966), publicat în *Folclor din ținutul Rădăuților*. Culegere îngrijită de V. Adăscăliței și Ion H. Ciubotaru, Prefață și note de V. Adăscăliței, Suceava, 1969, pp. 199-202.

⁴³ În special datorită lui N.D. Popescu, care a scris seria de nuvele dedicate haiducilor începând din 1869, cu Iancu Jianu, și continuând cu Tunsu, Miu, Bujor, Radu Anghel; apoi, au mai fost autori ca Ilie Ighel (*Dragoș, hoțul Tecucilor*, 1892) sau Th. M. Stoenescu (*Corbea*, 1893).

⁴⁴ Al. I. Amzulescu, *Cântecul epic eroic*, pp. 98-101 și 406-409; „Ion Creangă”, X, nr. 1-12, 1917, p. 106-107.

⁴⁵ Al. I. Amzulescu, *Cântecul epic eroic: Ghiță Cătănuță* (pp. 161-166 și 693-699); o variantă la Lucia Berdan, *op. cit.*, nr. 113, pp. 193-196; altă

vândută⁴⁶ ș.a.), unde însă aspectele de cruzime și violență păstrează reminiscențe ale vremurilor foarte vechi. Astfel că deși morala cântecelor haiducești este „eroică în sensul că exprimă și sugerează o etică, un comportament și o atitudine virilă, bărbătească, trufașă și bățăioasă”, elementele de cruzime aparțin epocii medievale, când „viteazul având totdeauna dreptate ori fiind îndreptățit să pedeapsească cu asupra-de-măsură pe oponenții săi”⁴⁷. Nu trebuie scăpat din vedere că în perioada celei de-a doua jumătăți a secolului al XX-lea, ideologia politică a cultivat atitudinea prin care „delincvența haiducească” devenea „simbol activ al prezenței istorice reale”, sentimentul urii celor săraci îndreptat împotriva celor bogați fiind regăsit în vechile balade, care serveau „consistent la perpetuarea mentalităților

variantă, culeasă de Petru Gh. Savin din Jorăști-Covurlui („Ion Creangă”, III, nr. 9, 1910, p. 273-273).

⁴⁶ Al. I. Amzulescu, *Balada familială*, pp. 74-83, 369-377; *Asta-i hora din străbuni*, vol. 3 al fonotecii, nr. 64, 105, 117, 146; *De-o negură de vreme*, vol. 6 al fonotecii, nr. 52, 72, 82, 104, 128, 147.

⁴⁷ Marin Marian-Bălașa, *Ochiul dracului și al lui Dumnezeu (mentalități economice tradiționale)*, București, 2021, p. 464.

medievale, la reconfirmarea, permanentizarea, contemporaneizarea lor”⁴⁸, atitudini mentale regăsite până astăzi.

În Moldova, cântecul epic sau balada avea o „reprezentare aproape egală în cele două mari categorii: cântecul epic eroic și balada familială, 83 și 84 tipuri atestate”, pierzând însă teren în favoarea cîntecului liric⁴⁹. Încă din 1927, Dumitru Furtună observa că baladele erau din ce în ce mai rare și căpătau „un caracter tot mai mult casnic și agricol; se îndepărtează zilnic de amănuntele istorice și păstorești și se îneacă în valurile lirice care cere vers scurt și o melodie duiosă”⁵⁰.

Cântecul epic exprimă „o situație limită, conflictuală între bine și rău, făcând să triumfe binele, frumosul, noblețea spirituală, spiritul de sacrificiu”⁵¹, glorificând personajele rebele care trăiesc în afara ordinii sociale. O explicație ar fi aceea dată de Adrian Fochi, anume că „în general, popoarele care, ca broasca în

⁴⁸ *Ibidem*, p. 489.

⁴⁹ Lucia Berdan, *op. cit.*, p. XLII.

⁵⁰ *Ibidem*, p. XI.

⁵¹ Adrian Fochi, *Paralele folclorice. Coordonatele culturii carpatice*, București, 1984, p. 313.

carapacea ei, au dus o existență fără legături spontane cu oficialitatea – fie că această oficialitate le ignora adâncind înstrăinarea dintre ea și ele, fie că le utiliza ca niște «unelte inconștiente» – acele popoare nu au arătat nicio simpatie față de conducătorii oficiali ai lor. În schimb, bunăoară haiducii au avut ecouri în poezia unor anumite popoare, pentru că ei erau considerați ca fii ai acestor popoare – fii care, cu prețul vieții lor, luptau pentru binele popoarelor lor, mai ale pentru cei de jos, pentru cei mizeri”⁵².

O statistică a cântecului epic românesc, care este „original și ne aparține într-o proporție impresionantă”⁵³, ne arată că dintre cele 401 de subiecte abia 63 sunt comune cu cele ale vecinilor noștri atât din Balcani, cât și din Carpați, respectiv 16% versus 84%, adică 338 de subiecte românești nu au corespondent la popoarele vecine. Cele mai multe elemente comune le avem cu maghiarii (26), apoi cu ucrainenii (22), slovacia (17), lituanienii (12), rușii (11), polonezii (10) etc.

⁵² *Ibidem*, p. 227-228.

⁵³ *Ibidem*, p. 304

Mărturiile celor care au înregistrat asemenea cântece vechi sunt revelatoare asupra unor stări de spirit. În vara anului 1966, echipa profesorului Vasile Adăscăliței se afla în Vicovu de Jos, iar unul dintre studenții de atunci, Aurel Brumă, își amintește: „Eram la o clacă. Un flăcău tomnatec, făcuse armata la marină, tăcut, introvertit a cântat la fluier și din gură un cântec de cătănie. Durere. O gospodină cu vocea de aur, cu burta la gură, ne-a cutremurat ființa și, deasupra tuturor, un moșneguț și-a înfruntat moartea cântând: ... tu-ți, mama, Remezău,/ ... când nu-s eu./ Când îs eu cu mândra-n tine/ De trei ori gășăsc mai bine,/ Dar când îs cu dumneata/ N-are dracu' ce căta./ Amar îi doru' când nu vine puișoru',/ Mai tare mă-ncurcă omu'./ Tăti-s pe lume-n zadar,/ Tăti-mi plac și iubesc/ De pe una-nebunesc./ Tăti-mi plac și-mi dau pace,/ ... moartea-mi face”⁵⁴. „Moșneguțul” se numea Gheorghe Precup, avea 68 ani și a cântat mai multe doine, printre care și *Bate vântul tare*⁵⁵, iar gospodina cu vocea de aur era

⁵⁴ *De-o negură de vreme*, vol. 6 al fonoteciei, nr. 60.

⁵⁵ *Ibidem*, nr. 57.

Zamfira Burciu și a cântat *Bate vântul și iar vântul*⁵⁶. Tot aici, dar în alt an, 1970, a fost auzită și înregistrată de către Vasile Adăscăliței, Lucia Cireș și Victor Iosif balada Șarpelui⁵⁷, cântată de Rahila Breabăn, care era în vârstă 84 de ani.

La începutul anului 1978, foștii studenți ai profesorului Vasile Adăscăliței, profesori la liceul din Puiești, Silvia și Dan Ravaru, au prins pe bandă de magnetofon vocea Tasiei Ailenei (1921-2008), remarcabilă baladistă care însoțea de multe ori la festivaluri grupul cimpoierilor din Perieni. Originară din Pogana, de pe valea Tutovei, Tasia Ailenei mărturisea că știa baladele *Corbea*, *Popovici*, *Iancu Jianu*⁵⁸, de la tatăl ei, Ioan Mang. Alții, precum Andrei Bătu din Ruși (Puiești), care a fost înregistrat în primăvara anului 1977 interpretând *Gruia și crâșmărița*, mărturisea că a învățat cântecul „de la unul ca alde mine, [care] cânta la o horă,

⁵⁶ *Ibidem*, nr. 62; publicat în *Folclor din ținutul Rădăuților*, pp. 109-110.

⁵⁷ *De-o negură de vreme*, vol. 6 al fonotecii, nr. 79.

⁵⁸ *Ibidem*, nr. 132-134; pentru *Corbea*, v. și Dan Ravaru, Silvia Ravaru, *Folclor literar de pe Valea Tutovei*, Piatra Neamț, 2001, pp. 60-64.

sara la crâșmă ... o început oamenii să dea care un chil de vin, care un pahar, și o început unul să cânte acolo...”⁵⁹.

În același areal al văii Tutovei, la Ivești, în vara anului 1974, studenta Ioana Dragomir a înregistrat cântecul haiducului Dragoș și balada fantastică *Gruia și zâna*⁶⁰, de la Ileana Ilie, în vârstă de 72 de ani, a cărei voce tânguitoare inducea auditoriului trăirea melodică. În aceeași notă melodică interpreta, în Munții Vrancei, și Radu Lăbunț, de 62 ani, trăitor în Prahuda, cântecul haiducului Bahnă⁶¹, înregistrat de studenții Constantin Bostan și Silvia Chiper spre sfârșitul anului 1974.

Cântecele acestei antologii au fost înregistrate în anii 1966-1983, de către Vasile Adăscăliței, cu studenții și colaboratorii săi, precum în județele: Suceava⁶² (1966, 1969, 1970, 1978, 1982),

⁵⁹ *Asta-i hora din străbuni*, vol. 3 al fonotecii, nr. 114.

⁶⁰ *Ibidem*, nr. 127 și 130.

⁶¹ *Ibidem*, nr. 155.

⁶² *Folclor din ținutul Rădăuților*. Culegere îngrijită de V. Adăscăliței și Ion H. Ciubotaru, Prefață și note de V. Adăscăliței, Suceava, 1969, 399 pag.; V. Adăscăliței, *Folclor din împrejurimile Sucevei*, Suceava, 1972, 197 pag.

Iași (1973, 1977, 1978, 1979, 1980), Neamț (1968), Botoșani (1968, 1980), Bacău (1969, 1975), Galați (1973, 1977), Vrancea (1975), Vaslui⁶³ (1975, 1977, 1978), Vâlcea (1978), Tulcea (1978), Maramureș (1982, 1983) și la românii din Ungaria (1969). Menționăm pe cei care au cules și înregistrat: Steliana Antonescu, Margareta Asaftei, Dumitru Atanasiu, Zamfir Balan, Ada Berbece, Petru Bochiș, Mariana Brăescu, Aurel Brumă, Maria Bujor, Liliana Chiric, Lucia Cireș, Ioan Dămoc, Ion H. Ciubotaru, Lucia Hopu (Berdan), Silvia Chiper (Ravaru), Anca Gherasim, Mircea Fotea, Constanța Huiban (Buzatu), Maria Iftinuț, Nicolae Istrătescu, Silvia Ionescu (Ciubotaru), Tamara Ionescu, Victor Iosif, Luana Ilie (Troia), Gheorghe Luncă, Angela Mancaș (Atanasiu), Ion Puflea, Dan Ravaru, Algeria Simota, Laura Stoica, Mihai Spânu, Corneliu Tatulea, Újváry Zoltán, alături de care reamintim pe: Constantin Bostan, Ion Cherciu, Zamfira Coman, Nicolae Coriciuc, Cornel Ninu, Florida Reitu, Sabin Rișco, Elena

⁶³ *Datini și obiceiuri de pe Valea Tutovei*. Culegere de Dan Ravaru și Silvia Ravaru, Vaslui, 1981, 165 pag.; Dan Ravaru, Silvia Ravaru, *Folclor literar de pe Valea Tutovei*, Prefață de Vasile Adăscăliței, Piatra Neamț, 2001, 449 pag.

Simionovici, Natalia Șetriuc (Coriciuc), Nicolae Istrătescu, Romel Ispir, Vasile Tataru ș.a.

În cursul lunii august, în anii 1982 și 1983, echipe studențești din Baia Mare (condusă de Ion Chiș Ster), Cluj-Napoca (condusă de Nicolae Bot), Iași (condusă de Vasile Adăscăliței), precum și din București, de la Suceava (Institutul Pedagogic) și de la Timișoara (Vasile Tudor Crețu)⁶⁴ au efectuat cercetări de teren în sate din Maramureș și din Bucovina, înregistrări care se regăsesc în cel de-al VI-lea volum al fonotecii acestei arhive de folclor.

Spre deosebire de prima parte a *Cântecelor de demult*, în care cele mai multe piese reprezintă jumătatea de sud a Moldovei, în acest volum, melodiile acoperă geografic aproape tot spațiul locuit de români, din nordul până în sudul Moldovei, din Dobrogea și Muntenia până în Maramureș, trecând chiar peste granița de vest a țării, la românii din estul Ungariei. Cu excepția a patru cântece, toate celelalte au fost alese dintre cele 530 de selecțiuni din ultimul volum recuperator al fonotecii arhivei de folclor „Vasile Adăscăliței”, iar cele două compact discuri din acest

⁶⁴ Vasile Tudor Crețu, *op. cit.*, pp. 287 și 290; notele 60 și 62, pp. 344-345.

volum, intitulat *Leagănă-te, vârf de brad*, preluând un vers al unei doine ciobănești, au fost numerotate 3 și 4, în continuarea celor două din volumul precedent al *Cântecelor de demult*.

Îndrept mulțumirile mele celor care, martori și copărtași ai acestei arhive de folclor, mi-au oferit informații de natură să înlăture ceața care s-a lăsat nemiloasă peste faptele trecute, anume doamnei Lucia Cireș (Iași) și domnilor Aurel Brumă (Iași), Romel Ispir (Vaslui) și Vasile Tataru (Iași).

CD-ROM 3

1. Bate vântu', bate tare,

Bate de la răsărit,
Și mă prinde-un dor cumplit.
Bate vântu-n vălurile
Pe deasupra casei mele,
Bate vântu' iarba culcă
Dorul mândrii mă usucă.
Bate vântu' iarba scoală
Doru' mândrii mă omoară.
Mă gătesc, mă prăpădesc,
Eu ca dânsa nu găsesc.
Mă duc, mă duc,
După dânsa mă usuc.
Știi tu, mândră, mă usuc
Câte-am făcut în zadar
De-amu văd că-mbătrânesc,
Mă duc să mă prăpădesc
Ca un cântec bătrânesc.

2. Leagănă-te, vârf de brad,

Că și eu m-am legănat
După cine mi-a fost drag.
Leagănă-te, tu, pământ,
Că eu n-am cui să mă plâng.
M-aș plânge la un vecin,
Până seara satu-i plin.
Tristă-i stâna pustiită
Și portița părăsită,
Trist este izvorășul
Dar mai trist îi ciobănașul.

3. Cântă cucu-n doi făgani

Că i-o tuns pe doi ciobani,
Nu mi-i ciudă că i-o tuns
Da' mi-i ciudă că i-o dus.
Ciobani-s la Cernăuți
Oile zbiară de muls

Și ciobanii-s la catane
Oile zbiară-n ocoale.
Și-o trimis răvaș-napoi
Să punem ciobani la oi,
Noi înapoi am trimăs,
Că oile nu-s învățate
Cu ciobani din alte sate

4. Ce strîgi, Georgi-a Georgilor-u

Din fundu' priloagelor-u,
Ori mîncarea Ț-ai gătit-u
Ori boii Ț-ai prăpădit-u.
Da' mîncarea nu ne-am gătit
M-am culcat ș-am adormit
Supt un măr mîndru-nflorit-u
Da' nu știu cine m-o mușcat-u.
Că nu știu șerpe ori balaur
Cu gura-i tătă-i de aur.
[Giumătati m-o mîncat
Giumătati nu mai poate

C-o dat de ciolani moarte].
Da' de ești maică cu dreptate
Vină iute și mă scoate.
Da' eu la tine nu pot mergi
Fără mîna nu pot fi
Fără tine pot trăi.
Da' mă-sa din gură ziceri
George că amar gemeri.
Cân' era la miez de noapte
George că trăge de moarte.
Cân' era în zori și-n zori-u
Georgi era în scăldători-u.
Cân' o fost în zăușoară
Georgi era supt pânzășoară.
Cîntă cucu' sus pe cruce
Pe George la groapă-l duce.
Și cucu' sus ne-o cîntat-u
Pe George l-o-ngropat-u.
Vai de mine, ce să fac-u!

5. Colo-n deal la Moinicel

Merge doru' mânântăl
Cu dragostea după el
Un'i mergi, măi dorule?
La voi, pușorule!
Ce să faci, măi dorule?
Să-mpartim dragostile,
Cât la mine, cât la tine
Ș-amândoi să trăim bine!

6. Săraca inimă bună

Cum nu te-am avut de-o lună,
Și nici de-o lună, și nici de-un an,
Nici de-amu nu te mai am.
Câte zile vin și trec
Eu cu lacrima-i petrec,
Câte zile trec și vin
Eu le petrec tot cu suspin,
Nici noaptea nu mă alin.
Gându-mi vine să mă duc
Pe deal merg, pe vale-ntorc,

Văd bine că n-am noroc.

Of, noroace, de te-aș prinde
Ți-aș da foc și te-aș aprinde
Pe trei părți cu lemne verzi
Că pe mine nu mă vezi,
Pe deoparte cu uscate
Să te văd a face parte.
Că la altul te faci orb
Pe mine m-ai scris cu foc,
Peste altul te tot duci
Și pe mine mă usuci,
Peste altul dai năvală
Pe mine m-ai ars ast vară.

7. Haide-așa și tot așa

Să trăiască și mândruța mea,
Cu care m-am iubit cu ea
Din copilăria mea.
Toată lumea strigă tare
Nu-s parale, nu-s parale,
Ci parale sunt prea multe

Dară nu sunt prea mărunte.
Pe la poarta mândrii mele
Trece-un pârlăiaș cu jăle,
Iese mândra să se spele
Dă de lacrimile mele.
Câte lacrimi am vărsat
Făceam o fântână-n sat,
Fântână cu cinci izvoare
Să bea Gheorghe și să moară,
Să bea și dușmanca mea
Să pocnească fierea-n ea.
Să fiu câne-n patru brânci
Tot te-oi face eu să plângi.
Dar și eu să fiu cățea
Dacă nu te-oi fărmața
Cu tulpină de telegar,
Cu hurmuz de lăutar,
Cu cozi de câne turbat
Ca să mergi pe câmp umflat.

8.Foaie verde copilic

Când eram copil mai mic
Aveam semne de voinic,
Dar de când m-am crescut mare
Oful meu odihnă n-are.
Ș-așa din haiducie
Mă dădui pin ciobănie,
Îmi luai capcea și glugă
Luai oile-n porneală
Le dusei la pașuneală,
Lupii-n goană mi-i luară
Jumătate mi-i mâncară,
Cu capra ce rămăsese,
Capră-n deal și capră-n vale
Și nu vrea să-mi stea în cale.
Și luarăm o jioară
Și-o pălii sub bărbioară,
Măcelarii mi-alergară
Și pe pielea tăbăcar
Și carnea mi-o cumpărară.
Maică, măicuțița mea,

Să-mi faci de-un comânac
Verde ca frunza de fag,
Să vin codrului de hac.
Că așa din ciobănie
Mă trezii prin haiducie,
Luai potecuță-n deal
Mă-ntâlneam cu-n meșter mare:
Măi meștere, meșter bun,
Așterne-ți coziță-n drum,
Să-mi lucrezi fără' de cărbuni
Din clipsă și din oțel
Să-mi aleg eu-n băltăgel
Și să nu-mi pui coada de ulm,
Nici mai scurtă, nici mai lungă,
Numai cât încape-n glugă.
Și să nu-mi pui coada de ulm
Să rămâi cu scârbă-n drum,
Să-mi pui una de corn
Când l-oi plesni să-l adorm,
Om pune un chersuiel (?).
Săcați-ar pâraiele,

Să rămâie pietrele
Să le ardă soarele
Sa trec cu cizmele,
Să-mi sune potcoavele.
Să tai nucul din vale
Să pui punte peste mare
Să-mi treacă neica călare
Cu cămașă albă-n floare
Spălată de-i fete mari,
Cu săpun de cinci parale
Uscată la țâțșoare
Și neatințat de soare.
Foaie verde grâu mărunț
Mă dusei la Câmpulung,
Masuram grajdul de lung
De la ușa până-n fund
Să-mi aleg de-un cal porumb
Lung-n trup și scurt-n gât
Să dea coama de pământ,
Cine m-a vedea călare
Să-mi zică tot căpitane.

Dor cu dor ne-om întâlni
Puică dragă la popas
Și voinicul unde-o mas,
Scoborând din deal în vale
Mă-ntâlneam cu-n boier mare
Mai boiere, boiernaș,
Așterne-ți mantaua jos
Să numărăm banii toți.
O parte a codrului
Și trei a haiducului
C-așa-i mama codrului.
Pe cocoana s-o jupoi,
Cu pielea de pe picioare
Să fac tocuri la pistoale,
Cu untura de pe șale
Să ung arma la oțale.
Să mânesc boieri de cei mari
Care ține cu dușmani.

9.Când m-o făcut mama-n lume

N-o fost ceasurile bune
C-o fost ceasurile răle,
Așa-s și zilele mele
Două-s bune, zăce-s rele.
Da' cum trec acele zăce
Cu greu trec acele zăce,
Din cele două n-ai ce-alege
Cele două iute-or trece.
Ce m-oi face cu cele zăce
Cele două ca trecute
Ce m-oi face cu cele multe.

10.Foiliță foi de nuc,

Astă var-am fost haiduc
Și la vară iar mă duc.
Nu mă duc de voie bună
Ci mă duc de sărăcie,
C-așa-mi vreau ciocoi mie
Să mă vadă-n haiducie,

Copilașii-n sărăcie
Și nevasta-n văduvie.
Adu legea-n codru des
Căci din tine n-am să ies
Nici călare, nici pe jos
Nici cu murgul sănătos
Răchițiță, răchițiță,
De ești neagră și pârlită
Când te-aș mai vedea-nfrunzită
Să-mi pun cureaua la tâmplă
Și codița la măciucă
Numa cât încape-n glugă.
Și să ies pe la strâmtori
În calea ciocoilor
Să-i curăț de gălbiori,
Să-i curăț eu de parale,
Să mai dăm la care n-are
La copii și la vadane.
De frica zapciului
Și de groaza birului
Uitai drumul satului

Și coarnele plugului.
Luai drumul crângului
Și poteca codrului
Și țința haiducului,
Că decât în calicie
Mai bine la haiducie.
Haiduc sunt, haiduc mă cheamă,
Haiduc sunt de bună seamă
Haideți, băieți, după mine
Că știu calea-n codru bine,
Știu turme cu berbeci,
Izvoare cu ape reci.
Hai, că sunt fete tinerele
Și neveste ochișele.
Mă duceam la mândra văduvița
Care-mi da vânt cu gropița
Și mă-mbată cu guriță.
Eu scot banii să-i plătesc
Ea mă-ntreabă ce gândesc,
Eu scot bani din punguliță
Ea mă-nghie c-o guriță.

Și foiliță de-alior,
Ici, în deal la movilă,
S-o iscat o gâlceavă
Cu căciula țurcănească,
Cu sarica muntenească,
Și s-o luat din stână-n stână
Să guste brânza de-i bună
Și urda de sărătură.
Măi ciobane, ciobănel,
Ia mai adu-n cârlănel,
Nici mai mare, nici mai gras,
Fătat de pe la Ispas.
Să mi-l frigi precum se frige,
Să mi-l trageți prin cârlige
Să fie carnea mai bună
De merinde pregătit
Și mâncare la haiduci.

11.Arde-te-ar focul de fus,

Te-ai dus la bărbat și-ai spus.
Bărbate, femeia ta,

Șade la crâșmă și bea,
Trei fire pe fus n-a pus,
Cinci chile pe gât s-au dus.
S-a pus lâng-un poloboc,
Ca să-i tragă mai cu foc,
Și-a scăpat fusul pe vrană,
Și mai poruncit o cană.
Măi bărbate, fii cuminte,
Ia cânepa și mi-o vinde,
Și mi-o vinde mai cu preț,
Că eu luna nu lucrez,
Marțea-i zi de iarmaroc,
Miercurea nu torc deloc,
Joia-i rău de dobitoace,
Iar vinerea nu se toarce,
Sâmbăta e de lăut,
Duminica-i de gătit.
Și-așa, bărbățele, dragă,
Trece săptămâna-ntreagă.

12.Vei plânge, mama mea

[Traducere din lb. ucraineană]

Vei plânge, mama mea,
duminica diminecioră

Nu vei avea cui să-i dai
cămașă albișoară!

Vei plânge, mama mea,
duminica după amiază

Toate perechile vor fi la joc,
numai eu n-o să fiu!

Vei plânge mama mea,
duminica diminecioră

Nu vei avea cui să-i dai
cămașă albișoară!

Te gândeai, mama mea,
că mă duc la coasă

Dar eu mă duc la ofițer,
carabina să port!

Carabină, carabină,

Tu-ți sufletul tău,

Din cauza ta, carabină,

am pierdut pe mândruța!

13. Ilincuța Șandrului

Foicică a bobului

La casele Șandrului,
Șandruleasa, curv-aleasă,

Cu părul de jupâneasă
Mi-a poftit apă din gărlă.

Ilincuța, fată bună,

Mâna pe cofe-mi pune

La Dunăre se ducea.

De-un caic mare venea

De-un caic mare-mi vedea

Altu-era acoperit

Pentru Ilinca gătit.

Ilincuța, fată bună,

Mâna pe cofe-mi pune

Acasă ea se ducea.

Mamă, măicuța mea,

Ascunde-mă unde-i vrea

Vine turcii de mă ia!

Du-te colea-n grădiniță
Unde-i pelinița deasă!
Și nu te vezi de frumoasă.
Iaca turcii când sosea
Nici vorba n-o mântuia
Iaca turcii că venea:
Unde-i, babo, Ilinca?
Ilincuța mi-a murit!
Spune, babo, adevărat,
Noi țâțale ți-om tăia
Cu sare le-om presura
Ți le-oi da de le-oi mânca!
Iar un turc mai mititel
Cu dracii băgați în el.
Ilincuța-l asculta:
Decât mămica tăiată,
Mai bine Ilinca legată!
Iar Ilinca ce-mi făcea
Ea din flori când îmi ieșea
Turcii mâna i-o lua,
Mâna pe Ilinca punea

De mâini că ei mi-o lega
La Dunăre mi-o ducea
În caie că mi-o suia.
Ilincuța ce-mi zicea:
Turcilor, agalelor,
Dați-mi drumul mâinilor
Să-mi despletesc coadele
Să-mi jelesc nepoatele,
Ca să-mi trag sprâncenele
Să vă-ntrec cadănele.
Dar Ilinca ce-mi făcea
În Dunăre se-arunca
Și toți turcii după ea,
În Dunăre se-arunca
Și acasă că-mi venea.

14.Doina ciobanului

Ciobănaș cu oile
Cum-i toate zilele,
Ziua-i cu oițele
Noaptea-i cu fetițele.

Eram tare obosit
Măicuță, ce-am adormit,
Oile le-am prăpădit.

15. Cântecul lui Corbea

Foaie verde de măcriș
De când șade Corbea-nchis
Barba i s-a-ncărunțit
Mustața i s-a lungit
Fața i s-a ofilit.
Iară mama Corbii
Din Țara Moldovii,
Dimineața se scula
Peste câmpuri alerga
Ca să afle de Corbea.
Din ușa temniții
Și de Corbea că afla
Și din gur' așa striga:
Corbule, haiducule,
Spune-mi, maică, ca să știu
De ești mort sau de ești viu!

Maică, măicuțița mea,
Nu sunt mort, dar nici nu-s viu,
De-abia sufletu' mi-l țiiu.
Eu aici când am intrat
Erau șerpi ca ațele
Și broaște ca nucile.
Acu-s șerpi ca grinzile
Broaștele ca troacele
Și-o drăcoaică de șerpoaică
Are măicuțiță, pui
În fundul chimierului,
Măicuțiță, când mă strânge
Inimioara mea se frânge.
Du-te, măicuțița mea,
Și deschide cămara
Și ia bani cu chivăra
Du-te la Măria Sa
Vezi, mamă, nu mi-i scăpa.
Maică-sa fuga dădea
Cămara o descuia
Bani cu chivăra lua,

Și la-mpărat se ducea
Și din gur așa-i vorbea:
Să trăiești, Măria Ta,
N-ați banii cu chivăra,
Ne-o venit vremea să mor
Dă-l pe Corbea să-l însor!
Hei, săracă babă slabă,
Poale lungi și minte scurtă
Femeie nepricepută,
Pe Corbea l-am logodit
Cu prăjina carpina
Adusă din Slatina,
Tăiată de doi mocani
Adusă de doi juncani,
Doi juncani de patru ani.
La un capăt îi turtită
Și la unul ascuțită
De mireasă pregătită!
Maică-sa înțelegea
Și lui Corbea-i povestea>
Corbule, haiducule,

Fiul mamei cel iubit
Pe tine te-au logodit
Cu prăjina carpina
Adusă din Slatina,
Tăiată de doi mocani,
Adusă de doi juncani,
Doi juncani de patru ani.
La un capăt îi pârlită
Și la unul ascuțită
De mireasă pregătită!
Maică, măiculița mea,
Nu mi-i fată de-nsurare
Ci mi-i țepă de-nțepare.
Joi la apus de soare
Mă vor scoate la-nțepare
Du-te, măiculița mea,
De ușa grajdului
Am trei cai de la trei crai,
Unu-i negru ca corbu'
Altu-i albu ca omătu'
Unu-i roșu ca focu'

Care-mi scoate sufletu'
Din temniță, sărmanu'.
Maică-sa fuga dădea
Și pe roșu mi-l scotea,
Iar roșu când necheza
Apele se tulbura
Munții se cutremura.
O pus șeaua femeiește
Și-o-ncălecat haiducește
Și la-mpărat se oprește.
Împărat când mi-o vedea
Mâna la cap își pune
Și din gur' așa zicea:
Oleu, Doamne, ce să fie,
Îi vreun sol de-mpărăție
Să mă scoată din domnie
Sau să-mi puie capul mie!
Baba când s-apropia
Împărat se-ncuraja
Și din gur-așa striga:
Hei, săracă babă slabă,

Cu cuvântul de ispravă
Nu ți-i roșu de vânzare
Să-l acoperi cu parale
Să-ți dau unu', să-ți dau doi,
Să-ți dau caii din corvadă
Să-ți dau herghelia toată!
Nu mi-i roșu de vânzare
Și mi-i roșu de dar mare
Eu ți-l dau pe roșu ție
Dacă-mi dai pe Corbea mie!
Împărat se învoia
Și pe Corbea mi-l scotea
Mâna cu el că dădea.
Iară Corbea ce-mi făcea
Pe roșu se arunca
Șapte roate că dădea
La a șaptea se oprea,
Pe maică-sa o-apuca
Lângă el o așeza
Și din gur așa striga:
Domnule, Măria Ta,

De-acu-ncuie porțile
Cu fierele plugului
Tăria pământului!
Rămâi, Doamne, sănătos
Ca un măr putregăios
La a ta mână ți-am fost!
Ia mergi Corbea sănătos
Ca un trandafir frumos
La a mea mână mi-ai fost
Nu mi-ai fost nici de-un folos!
Pe roșu când mi-l strunea
Șapte zile că sărea
Roșu merge buiestrând,
Corbea merge tot gemând
Merge țara-n curmeziș
Câți mi-l întâlnesc pe cale
Toți îi zice căpitane
Peste haiduci, cel mai mare!

16. Cântec de jale

[Maică, decât mă făceai

*Mai bine-o piatră zideai
Și-o puneai la o fântână
Să se făcea apă bună.]
Și din picioarele mele
Să fi făcut scăunele.
Și din mâna mea cea dreaptă
O cană de băut apă.
Și din mâna mea cea stângă
Un stejar să facă umbră.
Cine-ar trece să oprească
La mine să se gândească
Măicuței să-i mulțumească.
Să ceri, maică, pentru mine,
[Că] nu-ți mai mulțumește nime.*

17. Spine, mărăcine,

Usca-s-ar frunza pe tine,
Că la umbrulița ta
Mi-o rămas dragostea mea.
Mândruță, când ai să naști
Să mă pui pe mine naș,

Să mă pui să botez eu
Și să-i dau numele meu,
Să-i dau numele Vasile
C-așa mă cheamă pe mine.
Când ți-a fi mai dor de mine
Să-l strigi pe băiat Vasile.
Vasilică, Vasilică,
Hai la maica de mănâncă,
Dar de unde el să vie
Că-i plecat la cătunie

18. Bocetul Zorilor

Zorile de dimineață
Tuturor le pare greață

Numa mnie cu dulceață.
Bată-te pustia, moarte,
Tu nu faci nicio dreptate,
Că tu unde poposești
Casele le pustiești
Nevestile vădănești.
Ți-ai legat calul de gard
Și ți-ai pus picioru-n prag,
Ne-ai luat ce ne-o fost drag.
Și-ai ieșit de supt o râpă
Ne-ai umplut casa de scârbă,
Și-ai ieșit de sub un mal-u
Ne-ai umplut casa de-amar-u.

CD-ROM 4

1. Bate vântul și iar vântu'

De se clatină pământu',
Că de nu s-ar clătina
Și iar n-am pe nimenea.
N-am nici mamă, n-am nici tată
Parcă-s făcută din piciatră,
N-am nici frați n-am nici surori-u
Parcă-s făcută din flori-u.
Mama stă sub iarbă verde
Și pe mine nu mă vede,
Tata stă sub pământ gre-u
Nu vede cum trăiesc e-u.
Cântă cucu și ghicește
De ce codru-mbătrânește
Și voinicu' mbătrânește.
Codru-ngălbindea de ploi
Voinic tânăr de nevoi,
Codru-ngălbindea de vânt-u
Voinic tânăr de urât-u,

Codru-ngălbindea de soare
Voinicu' de supărare.
Tot mă muștra iedera
De ce nu-s verde ca ea,
Cum n-ar fi iedera verde
Ca numa-n padure șede,
Nici soarele n-o pălește
Nici scârba n-o vestejește.

2. Nevasta fugită

Foaie verde de trei mure
Pe sub deal pe sub pădure
Trece-o nevestică-n lume
Cu copilul de trei zile.
Ea mergea, pruncu' plângea,
Și din gur' așa-i zicea:
Taci, taci, taci, arde-te-ar focu'
Tac-tu ți-a mânca' norocu',
Taci, taci, taci, arde-te-ar para,

Cu arde focu' pârhoala,
C-aicea-i pădurea deasă
Și ne-aud hoții de-acasă.
Nici vorba n-o isprăvea
Hoți-n calea ei ieșea
Și din gur așa zicea:
Nevestică, nevestatea,
Lasă-ți pruncul la pământ
Și hai cu noi la hoțit!
Eu pruncu' nu l-oi lăsa
Că-i rupt din inima mea,
I-oi face de-un legănel
Într-un vârș de stejărel,
Ploile când or ploua
Pruncul meu ele-or scălda,
Vânturile când or bătea
Pruncul mi l-or legăna,
Rouăle când or cădea
Gurița că i-or uda,
O crede că-i maică-sa
Și vine de-i dă țâța.

3. De vrei, mamă, să mă vezi

[Traducere din lb. romani]

De vrei, mamă, să mă vezi

R: Haide, Doamne

Vino c-un pachet de țigări.

Vinde, Leano, inelul

Și-mi descuie lacătul,

Lacătul a ruginit

Picioarele au putrezit.

4. Pe Dunăre cine vine

I-ascultați ce voi spune

Pe Dunăre cine vine.

Pe marginea Dunării

Vine-un firuț mai mari,

Când ajunge lâng-o vale

Stau feciorii toți pe cale.

Și stă fata și să uite

Dar firul pentru redute,

Și iară duie și plânge

Că și pe-al ei bade-l duce.

Și s-apleacă s-o sărute
Și-i dă calul să-l ajute
Și pică jos de pe punte.
De pe punte de la vale
Inde-i apa cea mai mare.
Și ea fuge la redate
Și iară duie și plânge.
Stați feciori și m-ascultați
Care știți voi să-notați,
Că bade ce m-o lăsat
La moarte și nu mi-l dați,
Care știu oare și-noate
Și mi-l scoată de la moarte.

5. Toți bărbați-s niște draci

În voie nu le mai faci,
Le muncești și le dai zor
Nu le intri-n voia lor.
Când e totul pregătit
El s-apucă de cetit,
Fiștecare-i nevastia

Are șapte draci în ea,
Treii în coastă, trei în ceafă,
Unu-n vârful capului,
Unu-n coada ochiului.
Acasă ești tu, Marieo,
Acasă stă supărată,
C-a venit de la spăvadă.
Ce ai tu? Am întrebat!
Ori mă spăvădui, ori ba,
Căci când m-oi spovădui
Șapte popi din șapte sate
Să mă spele de păcate
Și-un vâdică unguresc
Să nu știe ce vorbesc.
Femeia care-i frumoasă
Nu-i păcat ca să iubească,
Și-i cu unu și-i cu altu'
Să nu priceapă barbatu'.

6. Cântecul lui Costea

Foaie verde siminoc

Ș-am să-mi cânt doina cu foc.
Azi e luni și mâne-i marți
Pleacă Costea la Galați,
Să ia sare la mioare
Și bolovani la cârlani,
Și cușmă la cei săraci
Și opinci la cei mai mici.
Iară Costea cum mergea
Cu moș Covea se-ntâlnea,
Cojocel cu barba neagră
Și cu mintea mea întreagă.
Cu Covea că se-ntâlnea
Costea-i pronunța:
Alei, Coveo, dragul meu,
Ia ascultă ce zic eu:
Mergi la stâna mea cea bună
Și ia un dar de la mine,
Trei mioare de frigare
Și-ncă una de-o căldare
Ca să-ți fie de-o prânzare.
Dar Covea cum auzea

Drept la stână se suia,
Oile când le vedea
Și cu gura le rupea
Și cu botu' le mâna
Tocma-n codru-n Padina
Mare pagubă făcea.
Dar Costea cân' se-nturna
Mare pagubă găsea
Că lui mări nu-i venea,
Nici laptele la mulsoare
Nici cașul la legătoare.
Dar el mult nu se gândea
Un caș dulce dezvălea
Optzeci de felii tăia
Patruzeci la câni bătrâni
Patruzeci la pui de câni.
Și nici sama nu băga
Căci în târlă îi lipsea
Dolca, haita cea bătrână,
Ce știa rându' la stână.
Și la urmă că venea

Dolca, haita cea bătrână,
Șchiopătând, scheolăluind:
Aleii, Costeo, dragu'meu,
Unde-ai fost și ce-ai făcut
Mare pagubă ai găsit.
Că Covea când au venit
Și cu gura le rupea
Și cu botu' le mâna
Toate oile trecea
Tare mult nu se-ntrista:
Și-ascultă ce spun eu,
Haide-n urma oilor
Pe pajiștea florilor,
L-om găsi, l-om pedepsi.

7. Frunzuliță siminoc

Hai, maică, la iarmaroc
Și mi-i cumpăra noroc.
Taci, copilă, fii cuminte
Că norocul nu să vinde,
Când s-ar vinde norocul

N-ar ajunge la țărâni-u
L-ar cumpăra domni mai mari-u
Care au mulțimi de bani.
Dar amar norocu-i meu
Cum trag boii la parău
Și beu apă din halău.
Ăsta-i, maică, norocu' meu
Că când s-o-mpărțit norocu'
Eram în țarnă cu plugu'
Și la toți le-o dat cu caru'
Numa' mie cu paharu'.
Și paharu' jumătate
Ca să n-am de noroc parte,
Și paharu numa' un fir
Tot să plâng și să suspin,
C-așa-i omu' cel străin.
De ai face la străin-u
Nu le faci voia deplin-u,
Și le faci la nemurele
Nu le mai face plăcere.
Și amar grăiesc cu jăle

Că pe mormântu' mamei mele
Cresc doi pomi cu floricele.

8. Ghiță Cătănuță

Ghiță, Ghiță Cătăniță
Cu a lui dalbă mândruță,
Ghiță din gură grăia:
Mândră, mândrulița mea,
De când, mândro, noi ne-am luat
Noi la nași n-am mai plecat
Nici la socri, peste codri,
Dar acuma vom să mergem
Să faci colac dintr-un sac
Și covrig dintr-un mertic.
Mâneci largi însumetea
Și la colaci că-mpletea
Făcea colac dintr-un sac
Și covrig dintr-un mertic.
Și la desagi le-așeza
Și pe murgu' le punea
Și pe deal, la deal pleca.

Merse calea jumătate
Și mai mult de jumătate
Punea jos și hodinea
Ghiță din gură zicea:
Mândră, mândrulița mea,
De când mândro noi ne-am luat
Niciun cântec n-ai cântat
Dar acuma vreau să-mi cânti!
Bucuroasă, Ghiță, aș cânta
Dar glas tare ce-oi avea
Munții s-or cutremura
Văi adânci s-or tulbura
Marghiolu m-o auzi
Și-nainte ne-o ieși
Și plaiul că ni l-o-nchide!
Cântă-ți, mândră cântecu'
Că mi-i drag ca sufletu'!.
Ea începe a cânta
Munții se cutremura
Văi adânci se tulbura.
Marghiolu o auzea

Și-nainte le ieșea
Și plaiul că-l închidea.
Dă-mi, Ghiță, pe mândra-n vamă
Că de nu, te fac pastramă!
Eu pe mândra nu mi-oi da
Că mi-a dat-o soacră-mea
Ca să-mi țin casa cu ea!
Dă-mi, Ghiță, pe murgu-nvamă
Că de nu, te fac pastramă!
Eu pe murgu nu l-oi da
Că mi l-a dat socru-meu
Ca să-mi port trupșorul meu!
Hai la luptă că-i dreaptă
Și de Dumnezeu lăsată!
Se luptară zi de vară,
Zi de vară până-n seară.
Ghiță din gură zicea:
Mândră, mândrulița mea,
la mai scoate-ți batista
Și mai șterge sudoarea!
Și mai fă-i vânt cu picioru'

Că mă răzbește marghiolu'!
Mândra din gură zicea:
Car' pe care-ați birui
Ăla m-ați mai stăpâni!
Atunci Ghiță ce făcea
Cuțit din teacă scotea
Și capul că i-l tăia
Și pe clai că-l așeza
Și masa că mi-o pune
Și cu mândra lui mânca.
Ghiță din gură zicea:
Mândră, mândrulița mea,
Am cosit, am secerat,
O claie fără' de vârf mi-arămas
Și-acuma, mândruțo, zău
Vreau s-o fac cu capul tău!
Mândra din gură zicea:
Cum îți este voința!

9. Pe dealul lui Dorohoi
Merge-un car cu patru boi

Boii-s negri, caru-i neg',
Căraușul și mai neg'.
Iar Ion îl întreba:
Ce ai la car, moșule?
Lecurele și ulcele!
Dă și mie-un lecuirel
Să mă lecuiesc cu el!
Pentru tine, băiețel,
N-am nici leac, nici lecuirel!
În ast-seară-i săptămâna
Umbla moartea prin grădină
C-un topor și c-o secure
C-un buchet de flori în mână!
Dar Ion îl cuvânta:
Ie-mă moarte dacă-i vrea!
Mi-l lua, nu mi-l lua,
Pe mine m-or îngropa
Ș-acolo ei m-or lăsa!
Acasă s-or înturna
Și pe mine m-or uita.

10.Foaie verde mărgărit

Ș-am lăsat cu jurământ
Să mă bage-n pământ.
[...] Să mi-l sapați mai adânc
Ca să putrezesc curând.
Și deasupra gropii mele
Puneți flori și viorele,
Viorele, flori adânci,
Să vii, maică, să mă plângi.

11. De-o negură de vreme

Să scutură sacâlmii
De ploaie și de vânt.
Și tu, Leană dragă,
În mormânt putrezești.
De-o fi să mor, iubito,
La mormânt să-mi vii
Cu hârbul de tămâi
Din ochi să-ți curgă stropi
Pe-a sfântului mormânt.
Ș-o zări departe

Un chip de militar
Și stătui în cale:
De unde vii tu, oare,
Mândre căpitane?
Vin din bătlie
Din munții Carpați!
N-ai văzut tu, oare,
Mândre căpitane,
Un sergent ce poartă
Numele de Jane?
Chiar îl știu prea bine
Că-i din oastea mea
El mult m-a servit
Cu cinste a murit!
Iar atunci Zoica
Pe loc a leșinat.
Oare tu, Zoico,
Nu vrei să-mi fii mireasă
Să fii căpităneasă?
Să fiu și maioreasă
Și n-aș vrea să fiu mireasa altuia!

12. Cucușor cu pană mură
Amorți-s-ar limba-n gură,
Ce-mi tot cânți prin dealuri multe
Și nu stă nimeni să te-asculte.
Dar să-mi cânți prin vii mai multe
Să stea mândra să te-asculte.
Cucușor, pasărea mea,
Spune-mi, mândra ce făcea?
Coea pâine și plânga
Și la tine se gândea!
Spune-i pâinea s-o mănânce
Că la mine n-o ajunge,
Că eu sunt tare departe
Peste văi și dealuri-nalte,
În neagra străinătate
Nici scrisoarea nu străbate.
Doamne ferește de-o moarte
Nu-i nici preot să te-ngroape,
Nu-i nici dascăl să-ți citească
Nici surori să te bocească.

N-ai nici frați ca să-ți suspine
Ah, ce rău e prin străini.
Cine nu-i la el în țară
N-are toamnă, n-are vară,
Numai o viață amară.
Garofiță roșioară
Multă jale mă doboară,
Cum a fost și-a mea viață
S-o petrec cu-amar și greață.
După ce am degerat
Sanitarii m-au luat
Și m-au dus tare departe
După leac și sănătate.
Către soarele apus
În Germania de Sus.
Zece zile m-am tot dus
Pân-acolo am ajuns,
Tot prin lumea cea străină
N-auzeam vorbă română.
Nu știai poame de vară
Ori îs dulci, ori îs amare.

Cucul cânta pe afară
Eu copil străin în țară
Îl rugam cu foc și pară
Vino, cuc, de-mi cântă iară.
Că nu știu de bucurie
Numai Domnul sfânt mă știe
Dară cucu binișor
Mi-a venit încetișor,
Și s-a pus pe o răchită
Și-a bătut dintr-o aripă.
Și-a-nceput el a cânta.
Mamă dragă, ce era
Oasele-mi se desfoia
Inima se despica.
Cântă glasul subțirel
C-a văzut că-s tinerel
Cântă glasul umilit
C-a văzut că-s năcăjit.
Cucule, pană vargată,
Eu te rog pe tine-odată
Să te duci la maică-mea

Și să-i spui măicuții așa:
Că de toate am scăpat
La picioare-am degerat
Degeratu-i boală grea
Nu mai pot scăpa de ea.
Perna-mi zace-n lăcrămioare
De necaz și de durere.
Of, măicuță, de mor eu
Să vii la mormântul meu
Și să cauți prin cetate.
Unde-o fi iarba uscată
Acolo viața-i ngropată,
Unde-o fi pământul gol
Mi-i găsi, măicuță, mort.
Și să-mi faci mormântul strat
C-am murit om împușcat
Și mâncat de mulți străini
Ca iarba de mărăcini.
Și să-mi pui crucea de tei
C-am murit tânăr holtei
Și-o cunună-ntre cununi

Din grădina cea de pruni.
Și să-mi pui și-un pui de vie
Ca și alții să mă știe
C-am murit în bătălie
Fără pic de bucurie.

13. Dă, Doamne, granița

Și pot trece la mândra,
De când mândruța s-o dusu
Nici ce-i cina-i, nici ce-i prânzu'.
De când mândra nu-i în țară
Numa' cina-i o-nchineală,
Numa' să plângi în pahară.
Bună seara, gându-mi sară
N-ai vreun martor la hotară
Și văd pe mândra pe-afară.
Mă dusei și o am văzut-o
D-am venit mai amărătu'
Că nimic nu ne-am vorbitu'.
Cându-n casă m-am băgătu
Mă ie mama la-ntrebatu'

Ce nu mă pun la cinatu'.
Tăt mă-ntreabă maicuța
Pentru ce nu poci cina,
Nu mă lasă inima
Că mi-o d-ars mândruța.

14. Foaie verde grâu banat-u

De-amar-u, de supărat-u
Nici focu-n vatră nu arde.
Eu mă pun-u și-l aprind-u
Lăcrimile curg de-l stâng-u.
Mărg la cofă să mă spăl-u
Lăcrimile curg posmol-u.
Eu mă duc-u și mă-nchin-u
Picioarele nu mă țin-u.
Mărg la cofă să beu apă
Lăcrămioarele mă-neacă,
Pun batista să le șterg-u
Lăcrimile curg posmol-u.

15. M-o mânat mama la capre

*R: Mălin, măr în flori-u
C-o cojiță de mălai-u
Mă scăpăi și o mâncai-u.
[Pusei bota căpătâi
Și mă scăpai și adormii.
Mă sculai cam somnoros,
Mă uitai în sus și-n jos
Și dădui că capre nu-s.
Mă luai pe vale-n jos]
Mă-ntâlnii cu un lupuț-u:
N-ai văzut caprile mele?
Plină mi-i burta de ele!
Pe costiță stă ciontiță,
[Pe răzoare tot picioare
Și pe văi tot bârdâgăi].*

16. Foaie verde sălcioară

Foaie verde sălcioară,
Inimă și inimioară,
De ce ești tristă și-amară!

Tristă sunt de felul meu
Amară de dorul tău.
Inimă și inimioară,
Rabdă pân' la primăvară,
Să te scot din piept afară.
Inimioară, stai pe loc
Să-ți pun lacăt la mijloc.
Poți să-mi pui lacăte o sută,
Inimioara nu m-ascultă.
Poți să-mi pui lacăte o mie
Inima face ce știe.

17. Munții naltii din Crimeea

Curgeau gloanțele ca ploaia,
Și ghiulele ca vântul
Dedesubt vuia pământul.
Cum s-aud morții și răniții
Și mâncau pământ cu dinții.
Unul strigă: leagă-mă!
Celălalt: împușcă-mă!

Leagă-mă că n-am dureri,
Împușcă-mă că n-am vederi!
Ne-o vinit carte de-acasă,
Că ne-o dat câte-o mireasă.
Dar și eu răspuns le-am dat,
Că aici m-am însurat.
Socru-meu îi regimentu',
Soacra mea îi armamentu'.
Nevăstuța-i arma mea,
Cumnățica-i baioneta.
Cumnățelu' meu cel bun
Proiectilul de la tun.
Fii, măi maică, blestemată,
De ce nu m-ai făcut fată!
Te-am făcut, făcut cam greu,
De război să nu mai știi.
M-ai făcut, maică, fecior
Pentru țară luptător.
M-ai făcut fecior voinic
Roata tunului s-o-mping.

CD-ROM 3

Nr.	Titlul melodiei Vol., nr. piesă	Localitate/județ	Anul culegerii	Durata
1	Bate vântul, bate tare VI, 57	Remezău (Vicovu de Jos)-Suceava	1966	2'50"
2	Leagănă-te, vârf de brad VI, 154	Tansa-Iași	1978	2'42"
3	Cântă cucu-n doi făgani VI, 5	Frătăuții Vechi- Suceava	1966	2'18"
4	Ce strigi, George-a Georgiloru VI, 79	Vicovu de Jos -Suceava	1970	3'49"
5	Colo-n deal la Moinicel VI, 230	Frătăuții Vechi- Suceava	1966	1'17"
6	Săracă, inimă bună VI, 43	Botești (Horodniceni)- Suceava	1969	6'03"
7	Haide-așa și tot așa VI, 278	Florești (Huruiesti)- Bacău	1975	2'19"
8	Foaie verde copilic VI, 112	Izvoarele (Bahna)- Neamț	1968	7'11"
9	Când m-o făcut mama-n lume VI, 189	Rogoz-Maramureș	1983	3'48"

10	<i>Foiliță foi de nuc [Coroi]</i> VI, 170	Tudora-Botoșani	1980	2'43"
11	<i>Arde-te-ar focul fus</i> III, 191	Pogana-Vaslui	1978	3'00"
12	<i>Vei plânge, mama mea</i> (lb. ucraineană) VI, 22	Talpa (Mihăileni) [Cândești]-Botoșani	1968	2'23"
13	<i>Ilincuța Șandrului</i> VI, 136	Niculitel-Tulcea	1978	10'33"
14	<i>Doina ciobanului</i> VI, 65	Frătăuții Noi-Suceava	1966	2'19"
15	<i>Cântecul lui Corbea</i> VI, 132	Perieni-Vaslui	1978	9'04"
16	<i>Cântec de jale</i> VI, 109	Dămuc-Neamț	1968	2'08"
17	<i>Spine, mărăcine</i> VI, 1	Stroiești-Suceava	1969	3'05"
18	<i>Bocetul Zorilor</i> VI, 411	Putna-Suceava	1978	2'34"

CD-ROM 4

Nr.	Titlul melodiei Vol., nr. piesă	Localitate, județ	Anul culegerii	Durata
1	<i>Bate vântul și iar vântul</i> VI, 62	Remezău (Vicovu de Jos)-Suceava	1966	2'50"
2	<i>Nevasta fugită</i> VI, 147	Găujani (Boișoara)-Vâlcea	1978	3'45"
3	<i>De vrei, mamă, să mă vezi</i> (lb. romani) III,131	Răducăneni-Iași	1967	3'15"
4	<i>Pe Dunăre, cine vine</i> VI, 14	Méhkerék/Micherechi - Békés, Ungaria	1969	3'54"
5	<i>Toți bărbaiții-s niște draci</i> VI, 252	Cornești (Miroslava)-Iași	1973	2'48"
6	<i>Cântecul lui Costea</i> VI, 75	Piatra Șoimului-Neamț	1968	3'47"
7	<i>Frunzuliță siminoc</i> VI, 181	Arbore-Suceava	1982	4'00"
8	<i>Ghiță Cătăniță</i> VI, 146	Găujani (Boișoara)-Vâlcea	1978	10'29"
9	<i>Pe dealul lui Dorohoi</i> VI, 431	Focuri-Iași	1979	4'55"

10	<i>Foaie verde mărgărit</i> VI, 86	Todireni-Botoșani	1970	2'25"
11	<i>De-o negură de vreme</i> VI, 21	Barcea-Galați	1977	4'27"
12	<i>Cucușor cu pana mură</i> VI, 15	Pătrăuți-Suceava	1969	11'20"
13	<i>Dă, Doamne, granița</i> VI, 98	Méhkerék/Micherechi - Békés, Ungaria	1969	3'30"
14	<i>Foaie verde grâu</i> <i>banatu</i> VI, 90	Probota-Iași	1973	3'03"
15	<i>M-o trimis mama la</i> <i>capre</i> VI, 371	Buciumi-Maramureș	1983	1'24"
16	<i>Foaie verde sălcioară</i> II, 38	Ruși (Puiești)-Vaslui	1977	2'05"
17	<i>Munții nalții din</i> <i>Crimeea</i> III, 237	Berchișești-Suceava	1969	10'07"

Oglinzi - Neamț, 1967: Jos – Algeria Simota, Lucia Cireș (în mijloc), Cornel Ninu (cu magnetofonul Tesla B4), alături de localnici.

Jud. Neamț, 1967: Ioan Ștefan, Elena Simionovici, Lili Bratu, Steliana Antonescu, prof. Vasile Adăscăliței, Lucia Cireș; în spate – Ioan Dămoc, Marcela Iftimuț, Gavrilovici, Cornelia Guranda.

Horodnic de Sus – Suceava, 1973: Florin Bucescu și Lucia Cires, alături de localnici.

Lucia Berdan, Viorel Bârleanu, Lucia Cireș;
anii 1980

Profesorul Vasile Adăscăliței

Benzi de magnetofon catalogate și numerotate
de profesorul Vasile Adăscăliței

Fonoteca arhivei de folclor
„Vasile Adăscăliței”

Leagănă-te, vârf de brad

Cântece de demult (4)

© Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui
<https://biblioteca.digitala.ro>

Fonoteca arhivei de folclor
„Vasile Adăscăliței”

Leagănă-te, vârf de brad

Cântece de demult (3)

© Centrul Județean

pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui

<https://biblioteca.digitala.ro>

Cântecele acestei antologii, interpretate vocal de Raluca Radu, căreia i se alătură și Bogdan Simion, nu numai cu cobza ci și cu vocea (în câteva melodii), au fost culese și înregistrate în anii 1966-1983, de către Vasile Adăscăliței, cu studenții și colaboratorii săi, în localități din toată Moldova (de la vest de Prut), dar și din câteva sate din Maramureș, Muntenia subcarpatică și Dobrogea, precum și de la românii din estul Ungariei. Astfel, spre deosebire de prima parte a *Cântecelor de demult*, în care cele mai multe piese provin din jumătatea de sud a Moldovei, în acest volum cântecele acoperă geografic aproape tot spațiul locuit de români. Cu câteva excepții, acestea se regăsesc între cele 530 de selecțiuni cuprinse în ultimul volum recuperator al Fonotecii arhivei de folclor „Vasile Adăscăliței”, *De-o negură de vreme*. Cele mai multe aparțin cântecului epic bătrânesc, care exprimă „o situație limită, conflictuală între bine și rău, făcând să triumfe binele, frumosul, noblețea spirituală, spiritul de sacrificiu” (A. Fochi), glorificând personajele rebele care trăiesc în afara ordinii sociale, mai cu seamă în comunitățile rurale care au trăit în afara Istoriei. Aici, narațiunea fantastică reprezintă chintesența culturii populare, unde lumea se derulează într-un peisaj pastoral, în discordanță cu viața agrară a celor mai mulți dintre țărani, fapt explicabil prin dorința periodică de ieșire a acestora din travaliul cotidian al pământului de care depindea însăși viața lor.